

3. Кубрякова Е. С. К проблеме ментальных репрезентаций // Вопросы когнитивной лингвистики / Е. С. Кубрякова, В. З. Демьянков. – М. : Институт языкознания; Тамбов : Тамбовский гос. университет им. Г. Р. Державина, 2007. – № 4. – С. 8-16.

4. Степанов Ю. С. Константы : Словарь русской культуры : 3-е изд / Ю. С. Степанов. – М. : Академический проект, 2004. – С. 42-67.

5. Учайкина Е. Н. Концептосфера БОГАТСТВО в англосаксонской картине мира : концептуализация и категоризация / Е. Н. Учайкина // Дис. ... кандидата филол. наук : спец. 10.02.04 «Германские языки» / Евгения Николаевна Учайкина. – Владивосток, 2005. – 197 с.

6. Фрумкина Р. М. Есть ли у современной лингвистики своя эпистемология? / Р. М. Фрумкина // Язык и наука конца XX века. – М., 1995 – С. 74-117.

7. Johnson M. Why cognitive linguistics requires embodied realism / M. Johnson, G. Lakoff // Cognitive Linguistics. – 2002. – Vol. 13. – №3. – P. 245-263.

Солдатенко В. Д. Языковые средства выражения концепта «настоящая любовь» в современной американской лирике.

Современные лингвистические исследования направлены на изучение особенностей представления знаний в речи, анализа концептов на фоне англоязычного пространства. Статья посвящена исследованию языковых средств выражения концепта «настоящая любовь» на материале американской песенной лирики.

Ключевые слова: концептуальный анализ, микрополе, макрополе, языковая картина мира, концепт.

Soldatenko V. Language means of expression of the concept of TRUE LOVE in modern American lyrics.

Modern linguistic researches focus on the analysis of peculiarities of representation of knowledge in speech, the analysis of concepts against the background of English-language space. The article is devoted to research of language means of expression of the concept TRUE LOVE in American lyrics.

Key words: conceptual analysis, microfield, macrofield, linguistic world – image, concept.

С. В. Торгачова

МІСЦЕ НЕОЛОГІЗМІВ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

У статті розглянуто проблему збагачення словникового складу сучасної німецької мови новими лексичними одиницями – неологізмами в таких сферах, як інформаційні технології, економіка, соціум, спорт, транспорт, робота, медицина, мода та ін. Збагачення здійснюється шляхом запозичення та словотворення. У праці особливу увагу приділено місцю англіцизмів у сучасній німецькій мові.

Ключові слова: неологізм, запозичення, словотворення, англіцизм.

Постановка проблеми. Увага лінгвістики до вивчення неологізмів сучасної німецької мови почалася в другій чверті XX століття і зростає з кожним днем. Саме з кінця XX століття почали відбуватися радикальні зміни в політичних умовах життя носіїв мови, в економіці, в науково-технічній і в багатьох інших сферах. За цей період в німецькій мові накопичилося багато нових слів, лексика збагатилася новими значеннями, а інші слова втратили свою актуальність. Поява нових слів та необхідність їх дослідження призвели до створення особливого розділу лексикології – неології – науки, яка вивчає неологізми [3, с. 34].

Аналіз актуальних досліджень. Проблемі дослідження неологізмів присвячена низка робіт багатьох вчених та лінгвістів, таких як: Є. В. Гулига, Є. В. Розен, М. Д. Степанова, В. Фляйшер та ін.

Дослідження присвячене проблемі збагачення словникового складу сучасної німецької мови неологізмами в таких соціальних сферах, як економіка, наука і техніка, освіта, інформаційні технології (комп'ютер та Інтернет), транспорт, телебачення, медицина, спорт. Збагачення складу мови здійснюється шляхом запозичення, словотворення і зміни значення слова.

Мета дослідження полягає у визначенні та систематизації неологізмів сучасної німецької мови, що збагачують німецьку мову.

Об'єктом даного дослідження є неологізми сучасної німецької мови.

Матеріалами дослідження є німецькі журнали "Neue Welt für die Frauen" і "Lisa", соціальні мережі «Facebook» і «Twitter» та новини в мережі Internet. Також детального розгляду піддалися публікації новинного Інтернет-порталу «Deutsche Welle» за період серпень – вересень 2017 року.

Виклад основного матеріалу. Неологізми – це нові лексичні одиниці, що виникли в певний момент часу, які часто вживаються в ЗМІ, і, що мають семантичну самостійність, тобто незалежність від певного контексту і, як правило, володіють словотвірною активністю [1, с. 5].

Неологізми активно вживаються молоддю, що більшу частину свого вільного часу «зависає» у соцмережах. У результаті дослідження мережі Internet виявлено наступні неологізми: *usability* (зручний для використання), *altrubidding* (відданий на благодійність), *Computerwitwe* (жінки, чий чоловіки мають комп'ютерну залежність), *App-Zocke* (додаток для телефону), *Fanboy* (фанат), *Dreikantebreit* (людина зі спортивною статурою, «качок»), *Hirnfurz* (недоброзичливий хід думок), *Cerealien* (люди,

що аплодують артисту), *simsen* (відправляти СМС-повідомлення), *Wohlstandsmüll* (покидьки суспільства), *fremdschämen* (соромитися іноземців), *Scheißhaus-Parole* (пароль від особистого кабінету в Інтернеті), *Sprechkäse* (марна балаканина), *Netiquette* (правила поведінки в мережі Інтернет, мережевий етикет), *flowlich* (багатій), *Aufhübschen* (красуня), *Reiseboom* (велика подорож), *Ausreisezentrum* (посольство).

У ході дослідження було виявлено, що особливістю німецьких неологізмів є те, що вони утворюються, переважно, шляхом складання декількох слів, тим самим створюючи нову мовну одиницю. При цьому більшість з них є іменниками (72%), рідше зустрічаються прикметники (16%) і дієслова (12%). Крім того, результати дослідження вказують на те, що багато неологізмів було утворено за допомогою іноземних запозичень – 61%. Проаналізовані неологізми можна розділити на такі групи за способом утворення за наступною класифікацією неологізмів сучасної німецької мови, яку пропонує Патрікеєва А. О. [2, с. 131]:

Таблица 1.

1.	Неологізми, утворені складанням двох або кількох німецьких слів	<i>Sprechkäse, Raucher kneipe, Dreikantebreit, Hirnfurz, Wohlstandsmüll, fremdschämen, Scheißhaus-Parole, Aufhübschen, Ausreisezentrum</i>
2.	Неологізми, утворені за допомогою одного англомовного компонента	<i>Reiseboom, App-Zocke, altrubidding, Computerwitwe, Cerealien, simsens, flowlich</i>
3.	Неологізми, утворені складанням двох або кількох англійських слів	<i>usability, Image-Center, Fanboy, Netiquette,</i>

Проаналізувавши мовний матеріал, можемо класифікувати представлені неологізми за наступними тематико-понятійними сферами:

1) **«Комп'ютер»:** *die Datenautobahn* (канал даних), *der Doppelklick* (подвійний клік мишкою);

2) **«Засоби масової інформації»:** *das Bezahlfernseher* (платне телебачення), *die Dailysoap* (телесеріал по буднях), *das Multiplexkino*

(кінокомплекс з кількістю залів від 9 і вище, оснащений сучасною проекційною та звуковою технікою);

3) **«Суспільство»:** *die Erlebnisgesellschaft* (стиль життя, при якому суспільство зосереджене на розвагах), *das Mobbing* (бойкот);

4) **«Спорт»:** *das Bungeespringen* (банджі-джампінг), *walken* (ходити пішки);

5) **«Економіка»:** *E-Commerce* (продаж через Інтернет), *der Globalspieler* (підприємство, концерн); *das Outsourcing* (аутсорсинг – залучення сторонніх співвиконавців до виконання робіт на контрактній основі), *das Direktbanking* (директ-банкінг – дистанційне банківське обслуговування);

6) **«Розваги / відпочинок»:** *abhängen* (зависати, тусуватися), *Konsolenspiele* (ігри для приставок);

7) **«Робота»:** *das Assessmentcenter* (кастинг, конкурсний відбір), *die Mobilzeit* (мобільний графік роботи), *das Telelearning* (дистанційне навчання);

8) **«Мода»:** *das Basecap* (бейсболка), *die Outdoorjacke* (куртка для активного відпочинку), *piercen* (робити пірсинг);

9) **«Транспорт»:** *der Elchtest* («лосиний» тест – тестування автомобіля), *das Jobticket* (квиток для проїзду в транспорті), *die Wegfahrsperre* (імобілайзер);

10) **«Телефон / телефонний зв'язок»:** *call by call* (телефонний виклик з безоплатної телекомунікаційної мережі);

11) **«Здоров'я»:** *die Knopflochchirurgie* (мінімальна інвазивна операція), *die Wellness* (оздоровлення).

Дослідження показало також, що більшість неологізмів в німецькій мові є англіцизмами (61%), які вживаються та зустрічаються в різних сферах життєдіяльності німецького суспільства.

Так, як засоби масової інформації, а саме періодичні видання, є найрепрезентативнішими джерелами дослідження сучасної німецької мови, адже саме в них зустрічається найбільше неологізмів, ми обрали два автентичних журнали німецькою мовою "Neue Welt für die Frauen" і "Lisa", і методом суцільної вибірки склали групи англіцизмів, які займають значну частину серед неологізмів сучасної німецької мови. Проаналізувавши семантичне значення слів і словосполучень, ми поділили їх за сферою вживання на такі групи:

Таблиця 2.

Forschung, Wissenschaft	<i>Equipment, Know-how, Service, Standart</i>
Natur und Umwelt	<i>Greenpeace, Smog</i>
Sport, Spiel, Freizeit	<i>Baseball, Beach-Volleyball, Cross, dribbeln, Jogging, Start, Team</i>
Staat, Recht, Politik	<i>Check point, Holocaust, killen, Law and Order</i>
Wirtschaft, Handel, Finanzen	<i>Boom, Chipkarte, Discountgeschäft, Eurocard, Holding</i>
Verkehrswesen, Seefahrt	<i>Crash, Jeep, Truck</i>
Schaugeschäft und Unterhaltung	<i>Musical, Actionfilm, Cast, Personality-Show, Star</i>
Jugendjargon	<i>crazy, cool, O.K., Punk, Tattoo, Trouble</i>
Tätigkeit	<i>Babysitter, Bodyguard, jobben, managen</i>
Nahrungs- und Genussmittel, Gastronomie	<i>Bar, Brandy, Chips, Cream, grillen, Fast Food</i>
Kultur und Bildung, Literatur und Kunst	<i>Bestseller, Essay, Love-Story, Promoter</i>
Informationstechnik	<i>Bit, Byte, CD-Rom, USB, editieren, Hacker</i>
Gesundheit, Medizin, Kosmetik	<i>Aids, Conditioner, Body Lotion, Make-up, relaxen</i>
Foto und Optik	<i>Disc-Kamera, Flash, Shutter</i>

Висновки. Аналіз показав, що неологізми використовуються в німецькій мові досить широко. Часто новоутворення стають іменниками і позначають якийсь предмет або дію, пов'язане з діяльністю в мережі Інтернет. Неологізми відображають соціальні процеси, збагачують німецьку мову, але, разом з тим, надають і негативний вплив, оскільки традиційні слова і стійкі вирази використовуються все рідше. Особливо чітко це помітно в мовленні молоді та підлітків, в їхніх коментарях в соцмережах. Більш того, часто зустрічаються серед неологізмів англomовні запозичення, які вже досить міцно увійшли в німецьку мову.

Отже, можна сказати, що на даному етапі розвитку німецька мова переживає неологічний бум.

ЛІТЕРАТУРА

1. Михеева Е. И. Неологизмы современного немецкого языка : автореф. дис ... канд. филол. наук. / Е. И. Михеева. – Курск, 1998. – 41с.
2. Патрикеева А. А. Англоязычные заимствования в современном немецком языке / А. А. Патрикеева // Актуальные проблемы лингводидактики и теории языка : сб. науч. ст. аспирантов и соискателей. – Вып. 1. – Коломна : КГПИ, 2008. – С. 217.
3. Herberg D. Neologismen in der deutschen Gegenwartssprache. Probleme ihrer Erfassung und Beschreibung / D. Herberg // Sprachwissenschaft, Didaktik, Methodik, Pädagogik und Unterricht. Heidelberg, 1998.
4. Junge Magazin "Lisa". – № 46, 04.11.2015.
5. Junge Magazin "Lisa". – № 29, 16.07.2016.
6. Junge Magazin "Lisa". – № 6, 09.02.2017.
7. Junge Magazin "Lisa". – № 32, 28.08.2008.
8. Wochenschrift "Neue Welt für die Frauen". – № 44, 25.10.2017.
9. Wochenschrift "Neue Welt für die Frauen". – № 44, 25.10.2017.
10. Wochenschrift "Neue Welt für die Frauen". – № 44, 25.10.2017.

Торгачёва С. В. Место неологизмов в современном немецком языке.

В статье рассмотрена проблема обогащения словарного состава современного немецкого языка новыми лексическими единицами – неологизмами в таких сферах, как информационные технологии, экономика, социум, спорт, транспорт, работа, медицина, мода и др. Обогащение осуществляется путем заимствования и словообразования. В работе особое внимание уделено месту англицизмов в современном немецком языке.

Ключевые слова: неологизм, заимствования, словообразования, англицизм.

Torhachova S. The place of neologisms in modern german language.

The article reveals the problem of enriching the vocabulary of modern German by new lexical items – neologisms in such spheres as information technology, economics, society, sport, transport, work, medicine, fashion, etc. Enrichment occurs by word-borrowing and derivation. Special attention is paid to the place of Anglicisms in modern German language.

Key words: neologism, word-borrowing, derivation, Anglicism.

К. С. Турчина

НЕВЕРБАЛЬНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ СОЦІАЛЬНОГО СТАТУСУ В АНГЛОМОВНОМУ ДІЛОВОМУ ДИСКУРСІ

У статті розглянуто особливості невербальної репрезентації вищого та нижчого соціального статусу особи в англомовному діловому дискурсі. Встановлено кінесичні, просодичні та проксемічні засоби, що маркують соціальний статус в англомовному діловому дискурсі.

Ключові слова: діловий дискурс, вищий та нижчий соціальний статус, невербальні засоби, проксемічні, просодичні, кінесичні засоби.